

To: [redacted 5.1.2e] - BSK [redacted 5.1.2e]@minienw.nl]
From: [redacted 5.1.2e]
Sent: Thur 3/19/2020 9:27:30 PM
Subject: Antw: Onrust nav (nep)nieuws over coronavirus
Received: Thur 3/19/2020 9:27:30 PM

Ha [redacted 5.1.2e]

Jullie interpretatie van de reactie van het RIVM nav het nepnieuws lijkt me te kloppen.
 Je kunt het vorige bericht herhalen.

En ook voor OD's zie ik geen reden om anders om te gaan met afval dan hoe ze gewoonlijk omgaan met (huishoudelijk) afval. Ook bij de OD zullen de noodzakelijke beschermingsmiddelen standaard gebruikt worden.

Groet

[redacted 5.1.2e]

Van: [redacted 5.1.2e] - BSK <[redacted 5.1.2e]@minienw.nl>
Datum: 19 maart 2020 om 18:06:37 CET
Aan: [redacted 5.1.2e] <[redacted 5.1.2e]@rivm.nl>
CC: [redacted 5.1.2e] - DGMI <[redacted 5.1.2e]@minienw.nl>, [redacted 5.1.2e] - BSK <[redacted 5.1.2e]@minienw.nl>
Onderwerp: FW: Onrust nav (nep)nieuws over coronavirus
Prioriteit: Hoog

Beste [redacted 5.1.2e]

Fijn dat we elkaar net konden spreken. Hieronder de mailwisseling.
 Nu er al op internet (nu.nl) door RIVM gereageerd is op het artikel wat onrust veroorzaakte zou ik richting afvalbranche het nog korter willen houden en de vorige boodschap willen herhalen:
 RIVM geeft aan dat er geen aanvullende maatregelen nodig zijn, behalve het volgen van de bestaande adviezen die voor iedereen gelden. Mits de normale beschermende maatregelen zoals gebruikelijk in deze branche worden genomen (werkhandschoenen, etc.) is er geen reden voor ongerustheid of verder gaande maatregelen in de ARBO-sfeer.
 Eens?

Daarnaast komen er nu vragen binnen van oa omgevingsdiensten over hoe ze moeten omgaan met corona besmet afval: moet er apart beleid voor komen, moet het tijdelijk opgeslagen worden voor het verwerkt wordt etc.
 De voorgaande doorgaande lijn doortrekkend ga ik ervan uit dat RIVM ook geen extra risico's ziet mbt de verwerking van afval en er dus geen reden is om hier aparte maatregelen voor te nemen.
 Zou fijn zijn om ook hier een bevestigend antwoord op te krijgen.

Groeten,

[redacted 5.1.2e]

Van: [redacted 5.1.2e] - DGMI <[redacted 5.1.2e]@minienw.nl>
Verzonden: donderdag 19 maart 2020 16:32
Aan: [redacted 5.1.2e] - BSK <[redacted 5.1.2e]@minienw.nl>
CC: [redacted 5.1.2e] - BSK <[redacted 5.1.2e]@minienw.nl>
Onderwerp: FW: Onrust nav (nep)nieuws over coronavirus
Urgentie: Hoog

Hoi [redacted 5.1.2e]

Ter info: Deze mail heb ik vanochtend gestuurd naar RIVM.
 Ik heb er achteraan gebeld, maar krijg niemand te pakken.

Hartelijke groet,

5.1.2e

Tel: +316 5.1.2e

Van: 5.1.2e) - DGMI**Verzonden:** donderdag 19 maart 2020 11:42**Aan:** 5.1.5 @rivm.nl>**CC:** 5.1.2e) - BSK <5.1.2e @minienw.nl>**Onderwerp:** RE: Onrust nav (nep)nieuws over coronavirus**Urgentie:** Hoog

Beste heer 5.1.2e

Veel dank voor uw reactie.

Vanwege de toegankelijkheid voor een publiek dat met afval werkt, heb ik de berichtgeving nu als volgt samengevat:

Het RIVM laat weten dat het bericht dat circuleert over de overlevingskansen van het virus in een gecontroleerde omgeving niets af doet aan de bestaande adviezen die voor iedereen gelden. Het onderzoek vond plaats onder ideale omstandigheden. Het is denkbaar dat weersinvloeden (regen, zon, temperatuur) de overlevingstijd en/of de concentratie op een oppervlak in de buitenlucht verder (sterk) verlagen. De belangrijkste besmettingsroutes blijven overdracht via druppels door niezen/hoesten en via handen. Is er toch ongerustheid ondanks het beperkte risico van besmetting, draag dan goede werkhandschoenen en vermijdt contact met het gezicht.

- Graag ontvang ik uw bevestiging of wij het bovenstaande bericht zo kunnen publiceren.
- Daarbij is de veronderstelling gemaakt dat het hier gewone werkhandschoenen betreft die gangbaar zijn bij het verwerken van afval en geen aparte handschoenen.
- Mochten er toch extra beschermingsmaatregelen nodig zijn (er wordt gesproken over handschoenen die micro-organismen tegen gaan), kunt u dan dat duidelijk aangeven? En waar zijn die dan vervolgens te verkrijgen?

Fijn al ik uw reactie mag ontvangen. Bellen is ook prima, als dat het proces van beantwoording kan bespoedigen.

Hartelijke groet,

5.1.2e

Tel: +316 5.1.2e

Van: 5.1.5 @rivm.nl>**Verzonden:** donderdag 19 maart 2020 09:38**Aan:** 5.1.2e) - DGMI <5.1.2e @minienw.nl>; 5.1.5 @rivm.nl>**CC:** 5.1.2e) - BSK <5.1.2e @minienw.nl>**Onderwerp:** RE: Onrust nav (nep)nieuws over coronavirus

Beste mevrouw 5.1.2e

In reactie op onderstaande.

Het advies is in principe hetzelfde: er zijn geen aanvullende maatregelen nodig, behalve het volgen van de bestaande adviezen die voor iedereen gelden. In reactie van LCHV is er alleen aan toegevoegd dat als er ondanks de uitleg dat er weinig risico is er toch ongerustheid blijft handschoenen tegen micro-organismen kunnen worden aangeboden.

Verder betreft de LCHV reactie vooral een relativering / nadere toelichting van het artikel over de overleving van het coronavirus.

We gaan de informatievoorziening over dit onderwerp intern bespreken zodat een duidelijk en eenduidig antwoord beschikbaar is.

Met vriendelijke groet,

5.1.2e

5.1.2e

Landelijk Centrum Hygiëne en Veiligheid
Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu

Postbus 1 3720BA Bilthoven

030- 5.1.2e

www.rivm.nl | www.lchv.nl

Van: 5.1.2e) - DGMI < 5.1.2e @minienw.nl>

Verzonden: woensdag 18 maart 2020 18:14

Aan: 5.1.5 @rivm.nl>

CC: 5.1.2e) - BSK < 5.1.2e @minienw.nl>

Onderwerp: RE: Onrust nav (nep)nieuws over coronavirus

Beste lezer,

Vandaag heb ik een reactie gevraagd aan het RIVM nav berichtgeving over het volgende onderzoek: <https://www.nejm.org/doi/10.1056/NEJMc2004973>. Dit bericht circuleert op het web en brengt veel ongerustheid met zich mee, met name bij de mensen die werkzaam zijn in de afvalsector (inzameling, vervoer, verwerking). Ik ontving op mijn vraag de onderstaande reactie:

Van: 5.1.5 @rivm.nl>

Verzonden: woensdag 18 maart 2020 14:49

Aan: 5.1.2e) - DGMI < 5.1.2e @minienw.nl>

Onderwerp: FW: Onrust nav (nep)nieuws over coronavirus

Urgentie: Hoog

Beste mevrouw 5.1.2e

Hartelijk dank voor uw mail.

Het is begrijpelijk dat dit artikel onrust veroorzaakt.

Het artikel verwijst naar een publicatie waaruit blijkt dat het virus in een gecontroleerde omgeving enige tijd op een oppervlak kan overleven (<https://www.nejm.org/doi/10.1056/NEJMc2004973>). De overlevingstijd hangt af van het type materiaal waarop het is aangebracht.

In de loop van de tijd neemt de concentratie wel duidelijk af waardoor ook de kans op een mogelijke besmetting afneemt. Of het ook daadwerkelijk tot een besmetting leidt is niet onderzocht en daar kunnen dan ook geen conclusies over worden getrokken.

Het onderzoek vond plaats onder ideale omstandigheden. Het is denkbaar dat weersinvloeden (regen, zon, temperatuur) de overlevingstijd en/of de concentratie op een oppervlak in de buitenlucht verder (sterk) verlagen. De belangrijkste besmettingsroutes blijven overdracht via druppels door niezen/hoesten en via handen.

Belangrijk blijft daarom: Pas zo veel mogelijk handhygiëne toe en raak het gezicht niet aan. Om onrust te voorkomen kan als alternatief worden overwogen om handschoenen te dragen die geen micro-organismen doorlaten.

Ik hoop u hierbij voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,

5.1.2e

5.1.2e

Landelijk Centrum Hygiëne en Veiligheid
Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu

Postbus 1 3720BA Bilthoven

030- 5.1.2e

www.rivm.nl | www.lchv.nl

Wat opvalt is dat deze reactie weer net iets afwijkt van het eerder ontvangen advies van het RIVM:

Van: [redacted] 5.1.2e <[redacted] 5.1.2e @rivm.nl>
Datum: 15 maart 2020 om 11:55:56 CET
Aan: [redacted] 5.1.2e <[redacted] 5.1.2e @rivm.nl>
CC: [redacted] 5.1.2e <[redacted] 5.1.2e @rivm.nl>
Onderwerp: RE: Doorst: Vraag

Beste [redacted] 5.1.2e

Er wordt nagedacht over het ziekenhuisafval, daarover verschijnt binnenkort een advies. Het betreft geen organisme dat tot de groep zeer gevaarlijke virussen zoals Ebola, Marburg en dergelijke is gecategoriseerd.

Ik begrijp de ongerustheid van de branche over de mogelijke besmettelijkheid van het huishoudelijk afval. Met betrekking tot dit huishoudelijk afval moet je er (altijd al) van uitgaan dat daarin vele micro-organismen zitten die potentieel ziekmakend zijn. Daar is Corona er slechts een van. Er is ook een groot aantal organismen dat aan zienlijk langer stabiel (en dus infectieus) blijft in het milieu. Gezien de zeer goed georganiseerde wijze van afvalverwerking in Nederland heeft dit niet tot uitbraken geleid.

Mits de normale beschermende maatregelen zoals gebruikelijk in deze branche worden genomen (werkhandschoenen, etc.) is er geen reden voor ongerustheid of verder gaande maatregelen in de ARBO-sfeer.

Het virus wordt vooral overgedragen door hoesten en niezen, direct lichamelijk contact en contact met veel aangeraakte voorwerpen. Andere vormen van overdracht zijn eigenlijk niet of nauwelijks beschreven en niet relevant voor de praktijk. Met vriendelijke groet,

[redacted] 5.1.2e

[redacted] 5.1.2e

LCI, RIVM

Mob: 06-[redacted] 5.1.2e

Het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat wil graag aan de Vereniging Afvalbedrijven een eenduidig advies kunnen toesturen, toegesneden op de werkzaamheden van de leden van de branche. De VA gebruikt vervolgens dit advies van het RIVM om leden eenduidig te informeren en daarmee hopelijk ook gerust te stellen. Klopt het nu dat het eerdere antwoord van de heer [redacted] 5.1.2e nog steeds geldt of daar inmiddels andere inzichten zijn? Wat betekent het onderzoek nu voor mensen die met afval werken? Is het mogelijk om een op de branche specifiek toegesneden antwoord te ontvangen, dat ook ingaat op er eerder gegeven antwoord van dhr. [redacted] 5.1.2e?

Daarnaast circuleert dit bericht ook bij andere branches. Zo kreeg ik van mijn collega van VWS weer en ander antwoord op deze vraag. Is het mogelijk dat het RIVM eenduidig over dit onderzoek kan communiceren zodat de onrust bijvoorbeeld op social media wordt weggenomen?

Ik hoop op een spoedig antwoord (vandaag nog als dat kan). Daarmee kunnen we hopelijk voorkomen dat werknemers in de afvalbranche onnodig niet naar hun werk gaan en de afvalverwerking in Nederland in gevaar komt. Er kan met mij telefonisch contact worden opgenomen naar aanleiding van dit bericht, indien gewenst.

Bij voorbaat heel veel dank voor uw reactie!

Met vriendelijke groet,

[redacted] 5.1.2e

Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat
Directie Duurzame Leefomgeving en Circulaire Economie
 Rijnstraat 8 | 2515 XP | Den Haag | [redacted] 5.1.2e
 Postbus 20901 | 2500 EX | Den Haag

M 06

[redacted] 5.1.2e

[redacted] 5.1.2e @minienw.nl

www.rijksoverheid.nl/ministeries/ienw

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is verzonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. Het RIVM aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

www.rivm.nl De zorg voor morgen begint vandaag

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. RIVM accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

www.rivm.nl/en Committed to *health and sustainability*